

Formening den sikreste Anbringelsesmaade, og det er tillige, finder jeg, ret naturligt, at i det Mindste en Del af den Kapital, som har sit Udspring fra Befolkningen, være sig paa Landet eller i Kjøbstæderne, men i Særdeleshed paa Landet, bliver anbragt paa en for Beboerne nyttig Maade i sikkert Pant i deres Eiendomme. Dette lige over for det ærede Medlem, som mente, at det var heldigt at faae anbragt Kapitalen i realisable Effekter, lige over for det kongevalgte Medlem, som ikke fandt, at det var heldigt at anbringe en saa stor Del af Kapitalen i realisable Effekter, som foreslaaet, fordi deres Realisation ofte vilde falde sammen med en Periode, hvor der var en nedadgaaende Kurs paa Penge, skal jeg ganske vist give ham Ret deri, men saa veed jeg ikke, hvor disse Penge skulle anbringes. Det er nødvendigt for Sparekassen enten at have en Kapital i rede Penge, hvad der jo er meget dyrt, eller at have let realisable Effekter for at kunne indbegaa saadanne Lider, hvor der gjøres store Krav til Kassens; men hvori man skulde anbringe saadanne Bøjsøb, som man maa have disponible, uden i let realisable Effekter, veed jeg ikke. Indstud i Banker kan jo ske paa kort Tid; men at gjøre det til Hovedregel, at Sparekasserne skulle bevare Midler, som anses fornødne til at indbegaa vanskelige Lider, netop i Bankerne, tror jeg ikke vil være rigtig. At der kan komme Forhold, hvor det kan blive umuligt at opretholde Bestemmelsen om, at man ikke maa give mere end 3,66 pCt. i Rente, er jo klart; men Bestemmelsen er ogsaa kun den, at der for Indlaan paa Sparekassens vilkaar ikke maa gives Mere end 3,66 pCt. Skulde Forholdene føre med sig, at en Sparekasse maatte gjøre extraordinære Anstrengelser for at kunne gjøre Fyldest til en enkelt Tid, er det Noget, hvorom Loven ikke indeholder nogen Bestemmelse. Det er et Tilfælde, hvorom jeg tror, at Loven ikke har tilligtilget at give nogen Regel. Men der kan ganske vist intet være i Veien for at give den højere Rente, som maatte være nødvendig, for at vedkommende Sparekasse kan opfylde sine Forpligtelser. Den giene Regel gjælder kun for Laan paa Sparekassensbøger under almindelige Forhold. Et æret Medlem mente, at den aarlige Statusopgjørelse var ufornøden. Jeg maa tilstaa, at jeg lægger særdeles stor Vægt paa denne, og deri er en overordentlig stor Betryggelse for, at det ikke paa en Gang skal opdages, at en Sparekasse er insolvent, naar der maatte er gaet en længere Tid af Alret, efter at Regnskabet er afsluttet med et ikke ubetydeligt Overflud. Jeg anser denne Bestemmelse for en nødvendig Betingelse for til enhver Tid at kunne føre en tilstrækkelig Kontrol med Sparekassernes Tilstand, og jeg vilde ønske det for overordentlig uheldigt, om den skulde indgaa af Loven.

Lomborg: Jeg skal indskrænke mig til

stor Korthed, da navnlig det ærede syvende Medlem for 2den Kreds (Hasle) i det Væsentlige har udtalt, hvad jeg havde at sige med Hensyn til de enkelte Paragrafer. Det er med Hensyn til Lovforslaget i dets Helhed, at jeg nærer megen Betænkelse. Sparekassekommissionen har udtalt, hvad der ogsaa er almindelig anerkendt, at Sparekassernes Udvikling her i Landet er solid og grundig, og at den har naaet en stor Kraft; men saa finder jeg nogen Betænkelse ved, at der nu paa en Gang skal lægges temmelig indsejrende Vaand paa denne frodige Virksomhed. Var det et Forslag, som angik saavel Banker som Aktieforetagender og Assuranceelskaber, saa kunde jeg være meget tilbøielig til at gaa med dertil; men jeg frygter meget for, at Resultatet af, at dette Forslag ophjædes til Lov, vilde være, at Sparekasserne Tid efter anden, og maasse inden ret længe, vilde vinde ind, og det vilde efter min Overbevisning være saare sørgeligt; thi de have en stor Betydning og Virksomhed for Folket. Naar det i Motiverne er omtalt, at det navnlig er af Hensyn til Umyndige, at et saadant Forslag fremkommer, saa tror jeg, at der under Umyndige indbefattes en betydelig Del, som ganske sikkert ikke kunne henregnes dertil, saasom Gaardmænd og lignende Folk, der have betydelige Summer indstaaende i Sparekasserne, og hvad dem angaar, der virkelig kunne kaldes umyndige, da staa deres Kapitaler heller ikke værgeløse hen, thi deres naturlige Børger have selvfølgelig Opmærksomheden henvendt paa, om det er solide Sparekasser, hvori Kapitalerne indstaa, eller ikke, og ville sørge for, at Midlerne blive tagne ud af en Sparekasse, naar den ikke fremdeles beholder det gode Lov paa sig, som den tidligere maatte have haft. Fordi der mulig i en eller anden større Kjøbstad eller et eller andet Sted kan være en Sparekasse, som ikke er solid eller paalidelig, derfor mener jeg ikke, at hele det øvrige Land bør underkastes meget indskrænkende Bestemmelser overfor den frie og heldbringende Virksomhed, som Sparekasserne have ført frem.

Brasch: Maa jeg bede om Ordet.

Den fungerende Formand: Da der er flere Medlemmer, som have begjært Ordet, vil jeg ønske det for rettest at standse Forhandlingen i dette Møde.

Schlegel: Jeg frasalder Ordet.

Den fungerende Formand: Jeg skal da give det ærede femte Medlem for 9de Kreds Ordet og derefter tage Bestemmelse om, hvorvidt vi skulle fortsætte eller ikke.

Brasch: Det er kun den ærede sidste Talers Udtalelser om det foreliggende Lovforslag,